

ALAJÄRVEN KESKUSTAN JA LÄHIYMPÄRISTÖN OYK- RAKENNUSKULTTUURIKOHTTEIDEN ARVUOKITUS - ALUSTAVA ARVUOKITUS

TUNNUS	INVENTOINTILÄHDE		KUVA	KOHDENIMI	KIINTEISTÖTUNNUS	AJOITUSSELITE	MK	MK EHD	ALUE KOK	RKY 1993	RKY 2009	Huomiointi osayleiskaavassa	ARVIOINTI
Nro Kartalla	MAAK. INV 2016	INV 1999											
LUKUMÄÄRÄT YHTEENSÄ													
31	5	10											
1				Hänninen	5-401-141-10	Pihapiiri 1950-luvulta.						Ei huomioida	Tavanomaista jälleenrakennuskauden rakennuskantaa. Pihapiirillä on lähinnä vähäistä maisemallista merkitystä Kyyjärventien tienvarsinäkymässä.
2				Latvala	5-401-18-14	Maatilan pihapiiri 1950-luvulta, johon kuuluu asuinrakennuksen (RHR 1958) lisäksi luonnonkivinavetta sekä aitta.			x			Ei huomioida	Asuinrakennus on tavanomaista jälleenrakennuskauden rakennuskantaa. Pihapiiriin kuuluu lisäksi alueelle tyypillinen luonnonkivinavetta sekä etäämpänä pihapiiristä sijaitseva aitta. Pihapiiri muodostaa yhdessä viereisten jälleenrakennuskautta edustavien pihapiirien kanssa yhtenäisen kokonaisuuden muuta ympäristöä korkeammalle kohoavan kumpareen päälle. Kokonaisuudella on maisemallista merkitystä. M
3				Hautamäki	5-401-29-5	Maatilan pihapiiri, johon kuuluu alun perin 1930-luvun lopulla (RHR 1937) rakennetun asuinrakennuksen lisäksi suuri navetta- ja talousrakennus sekä muita pienempiä talousrakennuksia.						Ei huomioida	Tavanomaista pienimuotoista rakennuskantaa 1930-luvun lopulta. Kohteella on lähinnä vähäistä maisemallista merkitystä Hautamäentien tienvarsinäkymässä.
4				Ylinen	5-401-7-24	Asuinrakennus 1800-luvun lopulta, 1900-luvun alusta sekä luonnonkivinavetta.						sr-2	Asuinrakennus sekä alueelle tyypillistä rakennustapaa edustava luonnonkivinavetta ovat säilyttäneet alkuperäisen ulkoasunsa varsin hyvin ja niillä on rakennushistoriallista ja historiallista merkitystä. R H
5				Mansikkatorpantien asuinrakennus	5-401-2-433	Asuinrakennuksen, aitan ja pihasaunan muodostama pihapiiri 1800-900-luvun vaihteesta.						sr-1	Kohde sijaitsee suojaisella paikalla Hännisenlahdella Alajärven rannalla. 1,5-kerroksinen asuinrakennus edustaa pohjalaista 1900-luvun alun rakentamistyyliä. Asuinrakennus sekä pihapiirissä sijaitsevat aitta ja sauna ovat säilyttäneet alkuperäisen ulkoasunsa varsin hyvin ja pihapiirillä on rakennushistoriallista ja historiallista merkitystä. R H
6				Isokangas	5-401-6-159	Entinen kievari 1800-luvulta. Pihapiirissä asuinrakennuksen lisäksi lutti, sauna ja kivinavetta.						sr-1	Alkuperäistä vastaavan asun varsin kohtuullisesti säilyttänyt 1,5-kerroksinen asuinrakennus edustaa pohjalaista 1800-luvun lopun rakentamistyyliä. Entisenä kievarina asuinrakennuksella sekä alkuperäisen ulkoasunsa hyvin säilyttäneillä lutilla, saunalla ja ulkorakennuksella on rakennushistoriallista ja historiallista merkitystä. Lisäksi pihapiirillä on vähäistä maisemallista merkitystä Hoiskonkujan tienvarsinäkymässä. R H
7				Villa Flora	5-401-3-268	Lomarakennus vuodelta 1926.						sr-1	Merkittävään henkilöhistoriaan liittyvä rakennus. Rakennus on varhaisimpia kesäasuntoja Alajärvellä ja edustaa 1900-luvun alkupuolen huvilarakentamista ollen muuhun rakennuskantaan nähden harvinainen poikkeus. Rakennus on säilyttänyt hyvin alkuperäisen ulkoasunsa ja sillä on merkittävää rakennushistoriallista ja historiallista arvoa. Suojaisesta sijainnista johtuen kohteella on maisemallista merkitystä lähinnä Alajärven suuntaan. R H M

ALAJÄRVEN KESKUSTAN JA LÄHIYMPÄRISTÖN OYK- RAKENNUSKULTTUURIKOHTTEIDEN ARVUOKITUS - ALUSTAVA ARVUOKITUS

TUNNUS	INVENTOINTILÄHDE		KUVA	KOHDENIMI	KIINTEISTÖTUNNUS	AJOITUSSELITE	MK	MK EHD	ALUE KOK	RKY 1993	RKY 2009	Huomiointi osayleiskaavassa	ARVIOINTI	
	Nro Kartalla	MAAK. INV 2016												INV 1999
8				Rullbacka	5-401-3-169	Pohjalaistalo 1900-luvun alusta.	x	x		x		Ei huomioida	Asuinrakennus edustaa pohjalaista 1900-luvun alun rakentamistyyliä. Uudisrakentamisen ympäröimänä, yksittäisenä rakennuksena kohteella on lähinnä vähäistä maisemallista merkitystä Rantatien tienvarsinäkyvässä.	
9		x		Yli-Hauta-aho	5-401-3-398	Yli-Hauta-ahon vuonna 1800 yksikerroksiseksi rakennettu ja 1890-luvulla kaksikerroksiseksi korotettu päärakennuksen, luonnonkivinavetan sekä vuonna 1801 rakennettu lutin muodostama umpihamainen pihapiiri.	x	x		x		sr-1	Yli-Hauta-ahon kaksifooninkisen pohjalaistalon, alueelle tyypillistä rakentamistapaa edustavan luonnonkivinavetan ja lutin muodostama umpihamainen maatalon pihapiiri. Päärakennus on säilynyt yleispiirteiltään alkuperäisessä hahmossaan varsin kohtuullisesti. Vanhalla pihapiirillä on yhtenä Pynttärin kantataloon kuuluvista taloista rakennushistoriallista ja historiallista merkitystä. Lisäksi kohteella on historiallista ja maisemallista arvoa osana Pynttärinniemen vanhan kyläasutuksen kokonaisuutta. R H M	
10				Hauta-ahon lutti	5-401-3-386	Lutti, viirissä vuosiluku 1612. Pihapiirissä lisäksi vuonna 1957 rakennettu asuinrakennus.	x	x		x		sr-1	Lutti on vanhaa maaseuturakentamista edustava kohde, joka liittyy tiiviisti viereisen Yli-Hauta-ahon rakennusten muodostamaan pihapiiriin. Rakennuksella on rakennushistoriallista ja historiallista merkitystä sekä maisemallista merkitystä osana Yli-Hauta-ahon vanhaa pihapiiriä ja Pynttärinniemen vanhan kyläasutuksen kokonaisuutta. R H M	
11				Auliintien lomarakennus	5-401-3-148	Alajärven rannalla sijaitseva loma-asunto vuodelta 1954.	x	x		x		Ei huomioida	Esimerkki jälleenrakennuskauden rakentamistyylistä. Suojaisen sijainnin johdosta kohteen vaikutus maisemakuvaan on vähäinen. R	
12				Peltomäki (Peltonen)	5-401-3-141	Maatalon päärakennus 1800-luvun lopulta.	x	x		x		Ei huomioida	1,5-kerroksisella pohjalaistalolla ja pihapiiriä reunustavalla L-muotoisella, osittain romahtaneella ulkorakennuksella on lähinnä vähäistä maisemallista merkitystä Rantatien ja Pynttärintien risteyksessä sekä osana Pynttärinniemen vanhan kyläasutuksen kokonaisuutta. M	
13			x		Niemi-Pynttäri	5-401-165-17	Maatalon päärakennus vuodelta 1943. Asuinrakennuksen lisäksi pihapiiriin kuuluu ulkorakennus samalta aikakaudelta sekä myöhemmin rakennettu sikala.	x	x		x		sr-1	Pihapiirillä ja etenkin sen 1930-40 luvun asuinrakentamisen murrosvaihetta edustavalla päärakennuksella on rakennushistoriallista ja historiallista merkitystä sekä maisemallista merkitystä osana Pynttärinniemen vanhan kyläasutuksen kokonaisuutta. Lisäksi kohteella arvioidaan olevan historiallista merkitystä yhtenä Pynttärin kantataloon kuuluvista tiloista. R H M
14			x		Pynttäri	5-401-3-375	Maatalon päärakennus 1940-luvulta, ulkorakennus ja navetta.	x	x		x		sr-2	1,5-kerroksinen asuinrakennus edustaa pohjalaista 1900-luvun rakentamistyyliä. Asuinrakennus on säilyttänyt alkuperäisen hahmonsäilytyksen kohteella on rakennushistoriallista ja historiallista merkitystä. Lisäksi kohteella on historiallista ja maisemallista arvoa osana Pynttärinniemen vanhan kyläasutuksen kokonaisuutta. R H M

ALAJÄRVEN KESKUSTAN JA LÄHIYMPÄRISTÖN OYK- RAKENNUSKULTTUURIKOHTTEIDEN ARVOLUOKITUS - ALUSTAVA ARVOLUOKITUS

TUNNUS	INVENTOINTILÄHDE		KUVA	KOHDENIMI	KIINTEISTÖTUNNUS	AJOITUSSELITE	MK	MK EHD	ALUE KOK	RKY 1993	RKY 2009	Huomiointi osayleiskaavassa	ARVIOINTI	
	Nro Kartalla	MAAK. INV 2016												INV 1999
15			x		Bergrothin huvila	5-401-3-17, 5-401-3-190	Ruotsalaisen tyyppiirustuksen mukaan rakennettu aluemetsänhoitaja Walter Bergrothin koti ja kanslia vuodelta 1910-1911.	x	x		x		sr-1	Pynttärinniemen rannalla sijaitseva, metsänhoitajan virkatalona toiminut rakennus on säilynyt varsin hyvin alkuperäisessä ulkoasussaan ja sillä on rakennushistoriallista ja historiallista merkitystä. Ympäristön peitteisyyden vuoksi kohteella on lähinnä vähäistä maisemallista merkitystä Alajärven suuntaan. R H
16			x		Tolonen	5-401-3-140	Alajärven rannalla rinteessä sijaitseva lomarakennus vuodelta 1945.	x	x		x		Ei huomioida	Pynttärinniemen rannalla sijaitseva jälleenrakennuskauden loma-asunto. Kohteella on lähinnä vähäistä maisemallista merkitystä Alajärven suuntaan.
17	x				Väliaho	5-401-3-296	Muuta ympäristöään korkeammalla mäellä sijaitseva maatilan umpinainen pihapiiri 1900-luvun alusta.	x	x		x		/s	Ulkorakennusten reunustama vanha maatilan pihapiiri, joka sijaitsee maisemallisesti edustavalla paikalla. Kohteella on lisäksi historiallista merkitystä yhtenä Pynttärin talosta vuonna 1905 muodostetuista tiloista. H M
18					Kotiranta	5-402-20-92	Sementtitiilinen asuinrakennus vuodelta 1940.						sr-2	Tavanomaisesta jälleenrakennuskauden rakentamisesta positiivisesti poikkeava asuinrakennus, jolla on rakennushistoriallista merkitystä. Suojaisen sijainnin johdosta kohteen vaikutus maisemakuvaan on vähäinen. R
19					Försti	5-402-3-114	Vapaa-ajan käytössä oleva pienasumus vuodelta 1957.						Ei huomioida	Rakennus edustaa jälleenrakennuskauden pienimuotoista rakentamista ja sillä on vähäistä rakennushistoriallista merkitystä. Vähäistä maisemallista merkitystä kohteella on lähinnä Kurejoentien tienvarsinäkymässä. R
20					Matintupa	5-401-4-330	Pekkolantien varressa sijaitseva asuinrakennus vuodelta 1956.						Ei huomioida	Tavanomaista, remontoitua jälleenrakennuskauden rakennuskantaa. Kohteella on vähäistä maisemallista merkitystä Pekkolantien tienvarsinäkymässä. M
21			x		Villa Nelimarkka	5-401-4-44	Eero Nelimarkan perheelleen rakennuttama huvila vuodelta 1932. Rakennussuojelulla suojeltu kohde sekä valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.	x	x			x	sr-1	Taiteilija Eero Nelimarkan elämään ja taiteelliseen toimintaan liittyvä rakennus. Rakennus on varhaisimpia kesä-asuntoja Alajärvellä ja edustaa 1900-luvun alun huvilarakentamista. Huvilarakennus, sauna ja pihatupa ovat säilyttäneet hyvin alkuperäisen ulkoasunsa ja kohteella on merkittävää rakennushistoriallista, historiallista ja maisemallista arvoa. Kohde on suojeltu rakennussuojelulla vuonna 1996. Suojelupäätöksen perustelujen mukaan huvilarakennus, pihatupa ja savusauna pihapiireineen on kulttuurihistoriallisen merkityksensä vuoksi rakennussuojelulain tarkoittama kansallisen kulttuuriperinnön säilymiseksi suojeltava kohde. R H M

ALAJÄRVEN KESKUSTAN JA LÄHIYMPÄRISTÖN OYK- RAKENNUSKULTTUURIKOHTTEIDEN ARVUOKITUS - ALUSTAVA ARVUOKITUS

TUNNUS	INVENTOINTILÄHDE		KUVA	KOHDENIMI	KIINTEISTÖTUNNUS	AJOITUSSELITE	MK	MK EHD	ALUE KOK	RKY 1993	RKY 2009	Huomiointi osayleiskaavassa	ARVIOINTI	
	Nro Kartalla	MAAK. INV 2016												INV 1999
22			x		Vierre	5-401-4-132	Maatilan päärakennus vuodelta 1882. Maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella (Maakuntakaava 2005, Pekonniemi-Talpakanniemi). Maakunnallisesti arvokkaaksi ehdotetulla alueella (Ehdotukset Etelä-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2014, Alajärven kulttuurimaisemat).	x	x				Ei huomioida	Rakennus aiotaan purkaa.
23					Pokela	5-401-4-276	Alajärven rannan rinteessä edustavalla paikalla sijaitseva maatilan pihapiiri 1800-luvun lopulta, 1900-luvun alusta. Pihapiiriin kuuluu asuinrakennuksen lisäksi lutti ja osin hirsirakenteinen ulkorakennus. Pellolla etäänpänä pihapiiristä sijaitsee aitta.	x	x				sr-1	Kohde sijaitsee maisemallisesti edustavalla paikalla Pekkolassa rantarinteessä. Talon takaa avautuu komeat näkymät Alajärvelle. 1,5-kerroksinen asuinrakennus edustaa pohjalaista 1900-luvun alun rakentamistyyliä. Asuinrakennus sekä lutti, aitta ja ulkorakennus ovat säilyttäneet alkuperäisen ulkoasunsa varsin hyvin ja pihapiirillä on rakennushistoriallista, historiallista ja maisemallista merkitystä. R H M
24			x		Nelimarkka museo / akatemia	5-401-4-124	Nykyisin taiteen opetustilana, Nelimarkka-akatemia toimiva Nelimarkan päärakennus 1800-luvulta.	x	x			x	sr-1	Taiteilija Eero Nelimarkan elämään ja taiteelliseen toimintaan liittyvä rakennus sekä Nelimarkan suvun kantatilana toimineen maatilan päärakennus. Kohteella on merkittävää rakennushistoriallista, historiallista ja maisemallista arvoa. R H M
25					Puumalanlahden lomarakennus	5-401-1-222	Suojaissella paikalla Puumalanlahdella sijaitseva vapaa-ajan asuinrakennus vuodelta 1962.	x	x				Ei huomioida	Tavanomaista loma-asuntorakentamista 1960-luvulta. Kohteella on lähinnä vähäistä maisemallista merkitystä Alajärven suuntaan. M
26					Mäntymäki	5-401-2-130	Maisemallisesti edustavalla paikalla, Tallbackan mäellä sijaitseva asuinrakennus vuodelta 1951.	x	x				Ei huomioida	Tavanomaista jälleenrakennuskauden rakennuskantaa. Kohde sijaitsee maisemallisesti edustavalla paikalla Tallbackan mäellä. Rakennuksen takaa aukeaa avoin peltomaisema Alajärven suuntaan. Kohteella on maisemallista merkitystä. M
27	x		x		Tallbacka (Viitaniemi)	5-401-2-428	Vanha maatilan pihapiiri. Talon viirissä vuosiluku 1549. Tilan vanhin rakennuskanta on viimeistään 1800-luvulta.	x	x				sr-1	Maisemallisesti edustavalla paikalla Tallbackan mäellä sijaitseva maatilan pihapiiri, jonka takaa aukeaa avoin peltomaisema Alajärven suuntaan. Entisenä kansakouluna sekä kylälaisten tapahtumapaikkana toimineella kohteella on rakennushistoriallista, historiallista ja maisemallista arvoa.. R H M

ALAJÄRVEN KESKUSTAN JA LÄHIYMPÄRISTÖN OYK- RAKENNUSKULTTUURIKOHTTEIDEN ARVUOKITUS - ALUSTAVA ARVUOKITUS

TUNNUS	INVENTOINTILÄHDE		KUVA	KOHDENIMI	KIINTEISTÖTUNNUS	AJOITUSSELITE	MK	MK EHD	ALUE KOK	RKY 1993	RKY 2009	Huomiointi osayleiskaavassa	ARVIOINTI	
	Nro Kartalla	MAAK. INV 2016												INV 1999
28			x		Niemitalon aitta ja kivinavetta	5-401-2-217	Aitta vuodelta 1885, navetan kiviosa mahd. myös samalta ajalta. M	x	x				Ei huomioida	Rakennukset edustavat 1800-luvun lopun, 1900-luvun alun maatalousrakentamista. Aitta on tavanomainen maatalon aittarakennus ja kivinavetta edustaa alueelle tyypillistä rakentamistapaa. Rakennuksilla on paikallista rakennushistoriallista merkitystä. Lisäksi rakennuksilla on vähäistä maisemallista merkitystä osana Tallbackanniemen vanhojen tilojen talousrakennusten kokonaisuutta ja kylän kulttuurimaisemaa. R M
29		x			Vanha Tallbacka (Kantola)	5-401-2-354 ja 5-401-2-418	1800-luvun lopulla jatkettu ja 1060-luvulla peruskorjatun asuinrakennuksen, aitan, kivinavetan ja riihen muodostama pihapiiri.	x	x				sr-2	Rakennukset edustavat 1800-luvun lopun, 1900-luvun alun maatalousrakentamista ja kivinavetta edustaa alueelle tyypillistä rakentamistapaa. Rakennuksilla on rakennushistoriallista ja historiallista merkitystä. Lisäksi kohteella arvioidaan olevan historiallista merkitystä yhtenä Skrabb/Tallbackan kantataloon kuuluvista tiloista sekä maisemallista merkitystä osana Tallbackanniemen vanhojen tilojen talousrakennusten kokonaisuutta ja kylän kulttuurimaisemaa. R H M
30			x		Alatuvan aitta ja kivinavetta	5-401-2-375	Alatuvan aitta ja kivinavetta 1900-luvun alusta. Pihapiirissä lisäksi peruskorjattu asuinrakennus 1900-luvun alkupuolelta.	x	x				sr-2	Aitta ja kivinavetta edustavat 1800-luvun lopun, 1900-luvun alun maatalousrakentamista ja kivinavetta on rakennettu alueelle tyypilliseen tapaan. Rakennuksilla on rakennushistoriallista ja historiallista merkitystä. Lisäksi rakennuksilla on maisemallista merkitystä osana Tallbackanniemen vanhojen tilojen talousrakennusten kokonaisuutta ja kylän kulttuurimaisemaa. R H M
31			x		Ylitalon luttitallirakennus	5-401-2-428	Talli rakennettu noin 1905, lutti aikaisemmin mahd. 1800-luvun lopulla. Pihapiirissä lisäksi täysin peruskorjattu asuinrakennus 1900-luvun alkupuolelta.	x	x				sr-2	Rakennus edustaa 1800-luvun lopun, 1900-luvun alun maatalousrakentamista ja luonnonkivitalli alueelle tyypillistä rakentamistapaa. Kohteella on rakennushistoriallista ja historiallista merkitystä. Rakennus muodostaa yhdessä Tallbackantien varren luonnonkiviaidan kanssa kylätien varteen kapean kujanteen. Maisemallista merkitystä rakennuksella on myös osana Tallbackanniemen vanhojen tilojen talousrakennusten kokonaisuutta ja kylän kulttuurimaisemaa. R H M